

ΜΙΚΡΟΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΑ

Γονείς και παιδικά vibes

ΛΕΝΑ

ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Έχω μια θεόρατη στοιβα επάνω στο κομοδίνο μου. Τα περισσότερα μένουν εκεί να μαζεύουν σκόνη και αδιαφορία. Στο τέλος αποσύρονται για να αντικατασταθούν από άλλα. Η αλήθεια είναι ότι ουδέποτε υπήρξα ένθερμη φαν των χειριδίων αυτοβοήθειας, αν και έχω πλήρη επίγνωση ότι μεσούσης της κρίσης το είδος γνωρίζει πρωτοφανή άνθηση (λόγω της ανέχειας, της απελπισίας αλλά και της ανάγκης αναζήτησης γρήγορων, ενίοτε και εύπεπτων τρόπων διαφυγής). Περισσότερο καχύποπτα στέκομαι, βέβαια, απέναντι στις απανταχού βίβλους γονεϊκότητας – υπάρχουν και οι φωτεινές εξαίρεσεις, π.χ. το «Ρίζες και φτερά: Γράμματα σε γονείς» της «δικής» μας ψυχοθεραπεύτριας Ανθής Δοσιάδη (εκδ. Ποταμός) με τις παλαιάς κοπής σκέψεις περί μητρότητας, που μάχεται σθεναρά τις απτές «συμβουλές», τις οποίες μάλιστα χαρακτηρίζει έως και «επικίνδυνες». Απεχθάνομαι πρωτίστως τα (αμερικανικού) τύπου γονεϊκά βοηθήματα, π.χ. «100 συμβουλές για σκεπτόμενους γονείς που θέλουν να εξαργυρώσουν στο έπακρο το δυναμικό των παιδιών τους» ή «20 πράγματα που πρέπει να κάνεις τους πρώτους μήνες του μωρού σου για να είσαι βέβαιη ότι θα γίνει ένας επιτυχημένος, επικοινωνιακός και διεκδικητικός ενήλικος».

Το «Πώς να μιλάτε στα παιδιά ώστε να σας ακούν & πώς να τα ακούτε ώστε να σας μιλούν» που μόλις κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Πατάκη (αν και στις ΗΠΑ λανσάρεται εδώ και καιρό ως must για ανθρώπους με παιδιά, ενώ έχει καταρρώσει υψηλές θέσεις στη λίστα με τα μπεστ σέλερ των «New York Times») εμπίμπει, ας μου επιτραπεί να πω, σε μια άλλη, πιο αξιόπιστη κατηγορία. Οι δύο αμερικανίδες συγγραφείς του, Αντέλ Φέιμπερ και Ιλέιν Μάλζις, δηλώνουν πεπειραμένες (έχουν διδάξει στο New School for Social Research και στο Family Life Institute, με μακρά θητεία δίπλα στον πρωτοπόρο παιδοψυχολόγο Χάιμ Ζινό) και απευθύνονται στους γονείς χωρίς ίχνος new age διδασκασμού και ντεμοντέ πατροναρισματος. Στην πραγματικότητα παρέχουν ένα σετ εργαλείων και ασκήσεων (συνήθως απεικονισμένων με κόμικς) για μαμάδες και μπαμπάδες που θέλουν να ακονίσουν τις επικοινωνιακές δεξιότητές τους.

Ομολογώ ότι ο τίτλος είναι από μόνος του αφάνταστα δελεαστικός όταν το «φωνή βοώντος εν τη ερήμω» βρίσκεται στην ημερήσια διατάξη (σας το επιβεβαιώνω ως μητέρα μιας 10χρονης προεφήβου που εσχάτως δεν ακούει γρι από αυτά που της λέω, ενώ εγώ εξίσου συχνά αδυνατώ να τεινω εύηκοον ους όταν εκείνη αποπειράται να μου μιλήσει). Όσο για το πνεύμα του βιβλίου, συμπυκνώνεται στην εισαγωγή (με τις δύο ειδικούς, αμφότερες τρίτεκνες, να μιλούν με αυτή τη μία οικεία φωνή της γονεϊκής ματαιώσης): «Ημουν ένας υπέροχος γονιός προτού αποκτήσω παιδιά. Ημουν ειδική στο γιατί όλοι είχαν προβλήματα με τα δικά τους. Μέχρι που απέκτησα τα δικά μου. Το να ζεις με πραγματικά παιδιά μπορεί να σε κάνει να ανακαλέσεις πολλές από τις προηγούμενες πεποιθήσεις σου. Κάθε πρωί έλεγα στον εαυτό μου “Σήμερα θα είναι διαφορετικά” και κάθε πρωινό ήταν μια

παραλλαγή του προηγούμενου: “Της έβαλες παραπάνω απ’ ό,τι σ’ εμένα!”... “Αυτό είναι το ροζ φλιτζάνι. Εγώ θέλω το μπλε φλιτζάνι!”... “Ποτέ δεν τον άγγιξα!”... “Δεν πάω στο δωμάτιό μου. Δεν είσαι το αφεντικό εδώ μέσα”».

Γιατί μπορείς να εκπαιδεύεις να ακούς τι λέει το παιδί σου

Το κλειδί στο νεοαφιχθέν «Πώς να μιλάτε στα παιδιά ώστε να σας ακούν & πώς να τα ακούτε ώστε να σας μιλούν» είναι οι ασκήσεις που σε εκπαιδεύουν να μάθεις να αποδέχεσαι ότι το παιδί έχει τα δικά του συναισθήματα. Χωρίς να του τα αρνείσαι, χωρίς να του τα «καπελώνεις» (δύο ποταπά, αλλά ενδεικτικά παραδείγματα: «Μαμά, είμαι κουρασμένος». «Δεν μπορεί να είσαι κουρασμένος. Μόλις πήρες έναν υπνάκο». «Μαμά, το πάρτι ήταν χάλια». «Οχι, μια χαρά ήταν»), αλλά και χωρίς να σπείδεις να δώσεις άμεση ανακούφιση στη δυσαρέσκεια / θλίψη / απογοήτευση κ.ο.κ. του παιδιού, πιο πολύ επειδή εσύ δεν την αντέχεις (νομίζω από τις πιο προσφιλείς συνήθειες των ελλήνων γονέων).

Σίγουρα η σχέση γονέα - παιδιού είναι κάτι απύθμενα προσωπικό και εύθραυστο για να χωρέσει σε ένα και μοναδικό καλούπι. Πολλά καλούπια μαζί, όμως, μπορούν να αφήσουν επιτέλους να ακουστούν γονεϊκές και παιδικές φωνές που μέχρι τώρα «πνίγονταν» σε μια εκκωφαντική σιωπή. ● lpapadimitriou@tovima.gr